

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

วิทยาลัย การแพทย์แผนตะวันออก
หลักสูตร การแพทย์แผนตะวันออก

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ORM 473 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพการเวชกรรมไทย 4(0-35-18)
(Professional Training in Thai Medicine)

วิชาบังคับร่วม -
วิชาบังคับก่อน -
ภาคการศึกษา 2/2567
กลุ่ม 11

ประเภทของวิชา ☐ วิชาศึกษาทั่วไป
 ☒ วิชาเฉพาะ
 ☐ วิชาเลือกเสรี

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ พท.สันหจุทา พวงมาลา และพจ.พท. พรประภา สัตยานันทาภิบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา พท.สันหจุทา พวงมาลา
 พจ.พท. พรประภา สัตยานันทาภิบาล

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะและประยุกต์ใช้ความรู้ทางเวชกรรมไทยในการประกอบวิชาชีพจากประสบการณ์จริง
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในการซักประวัติ ตรวจร่างกาย การรักษา และให้คำแนะนำผู้ป่วยตามหลักแพทย์แผนไทย
3. เพื่อให้นักศึกษามีโอกาสร่วมงานกับแพทย์แผนปัจจุบัน และสามารถประยุกต์ความรู้ทางแพทย์แผนไทยร่วมกับแพทย์แผนปัจจุบันได้

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

1. นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางเวชกรรมไทยในการประกอบวิชาชีพจากประสบการณ์จริง
2. นักศึกษาสามารถซักประวัติ ตรวจร่างกาย การรักษา และให้คำแนะนำผู้ป่วยตามหลักแพทย์แผนไทย
3. นักศึกษาสามารถร่วมงานกับแพทย์แผนปัจจุบัน และสามารถประยุกต์ความรู้ทางแพทย์แผนไทยร่วมกับแพทย์แผนปัจจุบันได้

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. สรุปเกี่ยวกับความรู้หรือทักษะที่ต้องการจะพัฒนาจากประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกภาคสนาม/ฝึกในสถานประกอบการ

1. สามารถปฏิบัติทักษะการแพทย์แผนไทยอย่างเป็นองค์รวมโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลปะทางการแพทย์แผนไทย รวมทั้งใช้กระบวนการแพทย์แผนไทย หลักฐานเชิงประจักษ์ และการสื่อสารเชิงบำบัดในการแพทย์แผนไทยต่อบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยเฉพาะด้านเวชกรรมไทย
2. สามารถปฏิบัติการการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การบำบัดและการบรรเทาอาการ และการฟื้นฟูสุขภาพ แก่ผู้ใช้บริการด้วยการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสุขภาพ
3. สามารถปฏิบัติการแพทย์แผนไทยด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทร โดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม กฎหมาย และสิทธิของผู้ป่วย
4. สามารถปฏิบัติการแพทย์แผนไทยโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และความหลากหลายทางวัฒนธรรม
5. แสดงภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน สามารถบริหารทีมการแพทย์แผนไทยทีมสหสาขาวิชาชีพ และการทำงานในชุมชน ในหน่วยบริการสุขภาพชุมชน

2. อธิบายกระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาความรู้หรือทักษะในข้อ 1

1. แบบประเมิน โดยอาจารย์ประจำแหล่งฝึก ด้านความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบงานที่มอบหมายและความรู้ในวิชาชีพ
2. การประเมินการนำเสนอผลการฝึกปฏิบัติงานต่ออาจารย์ประจำแหล่งฝึกงาน
3. รายงานกรณีศึกษาภายใต้การกำกับของอาจารย์ประจำแหล่งฝึกงาน

3. วิธีการที่จะใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่เกี่ยวข้อง

1. คุณธรรม จริยธรรม

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินโดยอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์นิเทศ โดยการสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกระหว่างฝึกงาน โดยมีการบันทึกผลการประเมิน และมีหลักฐานแจ้งให้นักศึกษาทราบด้วยทุกครั้ง

- ประเมินความซื่อสัตย์จากการพูดคุย สัมภาษณ์เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน และผู้เกี่ยวข้อง พร้อมมีรายงานผลการฝึกปฏิบัติงานการเวชกรรมไทยประกอบการประเมินผล

- พฤติกรรมการเข้าปฏิบัติงาน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงเวลา

- ประเมินผลจากการนำไปใช้ในการดูแลผู้ป่วย

2. ความรู้

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินจากผลการฝึกปฏิบัติงานโดยผู้เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน อาจารย์พยาบาล และอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาซึ่งเดินทางไปนิเทศงาน

- ประเมินผลจากการตรงต่อเวลาในการส่งงานรายงาน การนำเสนองานกรณีศึกษาและรายงานการรักษา โดยพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการกำหนดแบบฟอร์มให้ทำการบันทึก

- สอบประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติก่อนฝึกงานและสอบประมวลความรู้ภาคทฤษฎีหลังการฝึกปฏิบัติงาน

3. ทักษะทางปัญญา

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินผลจากผลงานที่ได้รับมอบหมายตามหัวข้อที่กำหนด โดยอ้างอิงทฤษฎีในวิชาที่เกี่ยวข้องและควรนำมาเป็นพื้นฐานในการทำงาน

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้อง

- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินจากการนำเสนอผลงาน สรุปผลการฝึกปฏิบัติงานและการให้บริการ

- ประเมินจากรายงานบันทึกผลการรักษาจากงานที่มอบหมาย

- ประเมินจากผลการแก้ปัญหาโดยเน้นความถูกต้องและเหมาะสม

6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

วิธีการประเมินผลการเรียนรู้

- ประเมินจากการนำเสนอผลงาน สรุปผลการฝึกปฏิบัติงานและการให้บริการเป็นรายงานจากอาจารย์ประจำแหล่งฝึกงาน
- ประเมินจากรายงานบันทึกผลการรักษาจากงานที่มอบหมายภายใต้การตรวจประเมินจากอาจารย์ประจำแหล่งฝึกงาน
- ประเมินจากผลการแก้ปัญหาโดยเน้นความถูกต้องและเหมาะสม

หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายโดยทั่วไปของประสบการณ์ภาคสนามหรือคำอธิบายรายวิชา

นำความรู้ ทักษะที่ได้จากการศึกษาใช้ในการฝึกปฏิบัติงานด้านเวชกรรมไทยในสถานพยาบาล การพัฒนาทักษะในการสื่อสารและสัมพันธภาพกับผู้ป่วย ญาติและบุคลากรทางการแพทย์ การฝึกวินิจฉัยอาการของโรค การซักประวัติ การบำบัดรักษาโดยการจ่ายยาแผนไทย และ/หรือ การนวดบำบัดตามกลุ่มอาการโรค จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่า 30 ราย นำเสนอผลการรักษาที่ได้ศึกษาโดยละเอียดและได้ติดตามผลการรักษาโดยตลอดจำนวนทั้งหมด 10 ราย

2. กิจกรรมของนักศึกษา

การฝึกปฏิบัติเวชกรรมไทยในโรงพยาบาลจังหวัด โรงพยาบาลอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และการออกหน่วยบริการการแพทย์เคลื่อนที่ไปตามชุมชนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในช่วงระยะเวลาต่อเนื่องกันตลอดเทอม โดยนักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์อย่างเต็มที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ให้กับตนเองตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา และเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกับสหวิชาชีพทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่ทางสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ชุมชนต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักศึกษาจะต้องดูแลรักษาผู้ที่มารับบริการอย่างเต็มความรู้ความสามารถด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน

3. รายงานหรืองานที่นักศึกษาได้รับมอบหมาย

- รายงานหรืองานที่ได้รับมอบหมาย กำหนดส่ง
- รายงานบันทึกการฝึกงานวิชาชีพเวชกรรมไทย
- รายงานกรณีศึกษาผู้ป่วย (เวชกรรมไทย) หลังจากกลับจากการฝึกปฏิบัติงาน 1 สัปดาห์งานอื่นๆ ตามที่อาจารย์ที่เล็งมอบหมายตามที่อาจารย์ที่เล็งหรืออาจารย์ที่ปรึกษากำหนด ภายในช่วงเวลาของการฝึกปฏิบัติ

4. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนักศึกษา

จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องในการฝึกปฏิบัติงาน ทั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบ อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์พยาบาล และอาจารย์นิเทศ ให้นักศึกษานำเสนอผลการเรียนรู้และประสบการณ์ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษา จากนั้นนำผลการประเมินมานำเสนออภิปราย เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษารุ่นต่อไป

5. หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานพี่เลี้ยงในสถานประกอบการที่ดูแลกิจกรรมในภาคสนาม

1. แนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อปฏิบัติ วัฒนธรรมของชุมชนหรือหน่วยงาน
2. แนะนำสถานที่ฝึก และเครื่องมือ เครื่องใช้ รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อการฝึก
3. แนะนำบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือที่ต้องประสานงานและทำงานร่วมกัน
4. ติดตามความก้าวหน้า และประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา
5. ประสานงานและประชุมกับชุมชนหรือหน่วยงาน เพื่อให้ความเห็นในการปรับปรุงการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา

6. หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศ

1. ประสานและร่วมวางแผนการฝึกปฏิบัติงานกับอาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึก
2. สังเกตการณ์การฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาในหน่วยงานและชุมชน
3. แนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาให้มีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น
4. ประเมินผลการฝึกปฏิบัติงาน
5. ปรับปรุงแผนงานการฝึกปฏิบัติงานเป็นระยะ

7. การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนักศึกษา

1. จัดปฐมนิเทศแนะนำนักศึกษาก่อนการฝึกปฏิบัติงานพร้อมแจกคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน
2. จัดช่องทางและสำหรับอาจารย์ละเจ้าหน้าที่ประสานงาน รับแจ้งเหตุด่วน กรณีต้องการความช่วยเหลือ เช่น หมายเลขโทรศัพท์ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
3. จัดอาจารย์ที่ปรึกษาตามความเชี่ยวชาญทางแพทย์แผนไทยในด้านต่างๆ เพื่อให้คำปรึกษาเฉพาะด้านในการแก้ไขปัญหา

8. สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่ที่จัดประสบการณ์ภาคสนาม/สถานประกอบการ

1. สถานที่ฝึกปฏิบัติ หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ตามความจำเป็น
2. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ประกอบการฝึกปฏิบัติงาน
3. แหล่งข้อมูลเพื่อการค้นคว้า หรือเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. อาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึกที่คอยให้คำแนะนำ
5. สภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในการฝึกปฏิบัติงาน

หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ

1. การกำหนดสถานที่ฝึก

คณาจารย์ประชุมเพื่อคัดเลือกหน่วยงานหรือชุมชนที่ยินดีรับนักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน โดยดูลักษณะงานที่เหมาะสมและมีความพร้อมดังนี้

1. เข้าใจ และสนับสนุนการฝึกปฏิบัติตามจุดมุ่งหมาย
2. มีความปลอดภัยของสถานที่ตั้ง มีความสะดวกในการเดินทาง และสภาพแวดล้อมที่ดี
3. มีพร้อมในการฝึกปฏิบัติงานตามคำอธิบายรายวิชา
4. การติดต่อประสานงาน กำหนดล่วงหน้าก่อนฝึก อย่างน้อย 3 เดือน

2. การเตรียมนักศึกษา

จัดปฐมนิเทศการฝึกปฏิบัติงาน มอบคู่มือการฝึกปฏิบัติงาน ก่อนการฝึกปฏิบัติงานอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ สิ่งที่คาดหวังจากการฝึกปฏิบัติงาน และวิธีการประเมินผล

3. การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์นิเทศ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาประสานงานกับชุมชนหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอชื่อ ตำแหน่งของอาจารย์พี่เลี้ยง หรือผู้ประสานงาน และนักศึกษา เพื่อชี้แจงให้รับทราบวัตถุประสงค์ สิ่งที่คาดหวัง จากการฝึกปฏิบัติงาน ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในการฝึกปฏิบัติงาน แนวทางการฝึกปฏิบัติงาน ช่องทางการติดต่อกรณีเหตุด่วน มอบเอกสารคู่มือ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติงาน

4. การเตรียมพนักงานพี่เลี้ยงในสถานที่ฝึก

จัดประชุมหรือปรึกษาหารืออาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน เพื่อชี้แจงให้รับทราบ วัตถุประสงค์ สิ่งที่คาดหวัง จากการฝึกปฏิบัติงาน เพื่อรับทราบถึงวิธีการบันทึกผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา มอบเอกสารคู่มือ และแบบประเมินผลการฝึกปฏิบัติงาน แจกหมายเลขโทรศัพท์ หรือช่องทางติดต่ออาจารย์พี่เลี้ยงประจำแหล่งฝึกปฏิบัติงาน อีกทั้งอาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาจะต้องติดต่อกับอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างสม่ำเสมอ

5. การจัดการความเสี่ยง

คณาจารย์ประชุมร่วมกันเพื่อประเมินความเสี่ยง ที่จะเกิดต่อนักศึกษา และก่อให้เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน เช่น ความเสี่ยงจากสถานที่ตั้ง สภาพแวดล้อม การเดินทาง ป้องกันโดยคัดเลือกชุมชนหรือหน่วยงานที่มีความเสี่ยงน้อยที่สุด การจัดการมาตรการ COVID-19 และกำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบชุมชนหรือหน่วยงานและประกาศกระทรวงอย่างเคร่งครัด

หมวดที่ 6 การประเมินนักศึกษา

1. หลักเกณฑ์การประเมิน

การวัดและการประเมินผล คะแนนเต็มทั้งหมด 100 คะแนน นักศึกษาต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 60% จึงจะถือว่าผ่านการประเมิน โดยแบ่งคะแนนออกเป็นดังนี้

1. ประเมินโดยอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน	60	คะแนน
2. สอบประเมินความรู้ก่อนฝึกงานฯ	10	คะแนน
3. สอบประมวลความรู้หลังฝึกงานฯ	10	คะแนน
4. ประเมินจากรายงานผลการปฏิบัติงาน (ทุกชิ้นงาน)	20	คะแนน
รวม	100	คะแนน

การคิดค่าระดับคะแนน (เกรด) โดยคิดเป็นค่าระดับดังนี้

ช่วงคะแนน	80-100	75-79	70-74	65-69
ค่าระดับ	A	B+	B	C+
ช่วงคะแนน	60-64	55-59	50-54	0-49
ค่าระดับ	C	D+	D	F

2. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

1. สอบประเมินความรู้ก่อนฝึกงาน ฯ เป็นการเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนการไปฝึกปฏิบัติงาน
2. ประเมินโดยอาจารย์ผู้ดูแลการฝึกปฏิบัติงาน โดยใช้เกณฑ์ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของรายวิชาการฝึกงานวิชาชีพการเวชกรรมไทย
3. ประเมินโดยอาจารย์นิเทศ
4. ประเมินจากรายงานผลการปฏิบัติงาน
5. สอบประมวลความรู้หลังฝึกงานฯ
6. สรุปผลการประเมิน โดยคณะกรรมการจัดการฝึกปฏิบัติงาน

3. ความรับผิดชอบของพนักงานพี่เลี้ยงต่อการประเมินนักศึกษา

ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาทั้งระหว่างฝึกปฏิบัติงานและเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานตามแบบฟอร์มการประเมินของคณะฯ

4. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบประสานภาคสนามต่อการประเมินนักศึกษา

ประเมินผลนักศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกปฏิบัติงานตามแบบประเมินของคณะฯ โดยพิจารณาจากรายงานสรุปผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา แบบประเมินพฤติกรรม และรายงานผลการฝึกปฏิบัติงานของอาจารย์พี่เลี้ยง

5. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาประสานงานกับชุมชนหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจในการประเมิน หากเกิดความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาหาข้อสรุป

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

1. กระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจากผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1.1 นักศึกษา

จัดให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามการฝึกปฏิบัติงาน

1.2 พนักงานพี่เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ

อาจารย์พี่เลี้ยงบันทึกงานที่มอบหมาย และรายงานผลการฝึกปฏิบัติงานในรูปแบบฟอร์ม และติดต่อสอบถามข้อมูลจากอาจารย์พี่เลี้ยง

1.3 อาจารย์ที่ดูแลกิจกรรมภาคสนาม

อาจารย์ที่ปรึกษารายงานผลการให้คำปรึกษา ชี้แจงผลการดำเนินงานของนักศึกษาตามแบบฟอร์มรายงานผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาและชี้แจง ทำความเข้าใจคู่มือการฝึกปฏิบัติงานฯ

1.4 อื่นๆ เช่น บัณฑิตจบใหม่

ติดตามความก้าวหน้าในการทำงานของบัณฑิตที่ตรงตามสาขาวิชาโดยการสำรวจสอบถามจากบัณฑิต

2. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

คณะกรรมการฝึกประสบการณ์วิชาชีพประมวลผลการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาจากผลการประเมินและข้อเสนอแนะของนักศึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศ นำเสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการหลักสูตรการแพทย์แผนไทย เพื่อพิจารณา และวางแผนปรับปรุงสำหรับการจัดโครงการเพิ่มทักษะทางวิชาชีพการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกฯ ภายในและภายนอกวิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนออกมาฝึกปฏิบัติงานฯ